

101/25. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2025. augusztus 1.

A Bíróság C-544/23. sz. ügyben hozott ítélete | BAJI Trans

Az enyhébb büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazásának elve kiterjed a nemzeti jogban közigazgatási szankciónak minősülő szankcióra, amennyiben e szankció az uniós jog értelmében büntető jellegű

Ezen elvet a felülvizsgálati kérelem szintjén is alkalmazni kell, ha e kérelem a rendes eljárás részét képezi, függetlenül attól, hogy azon határozat, amellyel szemben e felülvizsgálati kérelmet benyújtják, a nemzeti jog értelmében jogerős

A szlovák legfelsőbb közigazgatási bíróság által feltett kérdésre válaszolva a Bíróság fontos pontosításokat tesz az enyhébb büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazásának az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: Charta) előírt elvével kapcsolatban (a Charta minden olyan esetben alkalmazandó, amikor valamely nemzeti hatóság az Unió jogát hajtja végre). Bár ezen elv a büntetőjog területére korlátozódik, valamely szankciónak a nemzeti jogban közigazgatási szankciónak minősülése nem zárja ki szükségszerűen az említett elv alkalmazhatóságát. Előfordulhat ugyanis, hogy az uniós jog értelmében és ezen elv egységes alkalmazásának biztosítása érdekében valamely közigazgatási szankciót maga a jogsértés jellege és a szankció súlyosságának foka miatt büntető jellegűnek kell tekinteni. Egyébiránt ezen elv mindaddig alkalmazandó, amíg a bűnösséget megállapító ítélet nem válik jogerőssé. Azt, hogy ebben az összefüggésben mely ítéletet kell jogerősnek tekinteni, és mely ítéletet nem, szintén az uniós jog határolja be. Önmagában az a körülmény, hogy valamely bűnösséget megállapító határozat a nemzeti jog értelmében jogerős, holott felülvizsgálat tárgyát képezheti, nem elegendő ezen elv alkalmazásának kizárásához.

Szlovákiában egy betonszállító jármű vezetőjével szemben 200 euró összegű bírságot szabtak ki, miután 2015. november 4-én megállapították, hogy járművének menetíró készüléke nem képezte kötelező időszakos felülvizsgálat tárgyát. E kötelezettség akkoriban az uniós joggal összefüggésben alkalmazott szlovák jogból eredt.¹

A pozsonyi regionális bíróság, amely előtt a járművezető és a BAJI Trans társaság, a betonszállító jármű tulajdonosa keresetet indított, e bírságot 2019-ben helybenhagyta. A járművezető és a BAJI Trans ekkor a pozsonyi regionális bíróság határozatával szemben felülvizsgálati kérelmet nyújtott be.

Az uniós jogot ezt követően 2020. augusztus 20-i hatállyal módosították abban az értelemben, hogy a tagállamok ettől kezdve mentesíthetik az előre kevert betont szállító járműveket a menetíró készülékkel való felszerelésre vonatkozó kötelezettség alól.² Ezt Szlovákia meg is tette akkor, amikor a felülvizsgálati eljárás még folyamatban volt. A járművezető és a BAJI Trans ekkor arra hivatkozott, hogy a 2015 novemberében elkövetett cselekmények már nem jogellenesek, így a bírságot vissza kell vonni.

A szlovák legfelsőbb közigazgatási bíróság, amelynek a felülvizsgálati kérelmet el kell bírálnia, az enyhébb büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazása Chartában előírt elvének hatályával kapcsolatban intézett kérdést a Bírósághoz. A nemzeti bíróság hangsúlyozza, hogy a szlovák jogban a szóban forgó jogsértés szabálysértésnek minősül, és hogy a pozsonyi regionális bíróság határozata jogerősnek tekintendő, függetlenül attól, hogy azzal szemben felülvizsgálati kérelmet lehet benyújtani.

Először is a Bíróság megállapítja, hogy a szlovák jogalkotó mind az eredeti jogszabályával, mind pedig a későbbi módosítással az uniós jogot hajtotta végre, így a Chartát a jelen ügyben alkalmazni kell.

Másodszor a Bíróság hangsúlyozza, hogy az enyhébb büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazásának a Chartában előírt elve továbbra is a büntetőjog területére korlátozódik. Mindemellett az, hogy valamely szankciót a nemzeti jog közigazgatási szankciónak minősít, nem zárja ki szükségszerűen ezen elv alkalmazását. Ezen elv egész Európai Unióban történő egységes alkalmazásának biztosítása érdekében ugyanis még két másik kritérium is – nevezetesen magának a jogsértésnek a jellege és a szankció súlyosságának foka – egy ilyen szankció büntető szankciónak való minősítéséhez vezethet.

Harmadszor a Bíróság kifejti, hogy az enyhébb büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazása Chartában előírt elvének alkalmazása azt feltételezi, hogy a törvény módosítása a jogalkotónak az érintett személy által elkövetett cselekmény büntetőjogi minősítésével vagy az alkalmazandó büntetéssel kapcsolatos álláspontjának megváltozását tükrözi. A jelen ügyben a szlovák jogalkotó ténylegesen megváltoztatta álláspontját az érintett járművezető terhére róttakhoz hasonló cselekmények megtorlására irányuló szándékot illetően.

Negyedszer a Bíróság emlékeztet arra, hogy az enyhébb büntetőtörvény visszaható hatályú alkalmazásának a Chartában előírt elve mindaddig alkalmazandó, amíg a bűnösséget megállapító jogerős ítéletet nem hoztak. Márpedig az a körülmény, hogy a bűnösséget megállapító ítélet a nemzeti jog értelmében jogerősnek minősül, ezen elv alkalmazását nem zárja ki. Valamely bűnösséget megállapító ítélet ugyanis e tekintetben nem tekinthető jogerősnek akkor, ha rendes jogorvoslat, azaz bármely olyan jogorvoslat tárgyát képezheti, amely a rendes eljárás részét képezi, és amely – mint ilyen – olyan eljárási fejleményt jelent, amellyel bármelyik félnek észszerűen számolnia kell. Erről van szó a szlovák legfelsőbb közigazgatási bírósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelem esetén is.

Ennélfogva a felülvizsgálati bíróság főszabály szerint köteles az olyan jogsértés elkövetője esetében, amelyek szankcionálása az uniós jog végrehajtásának körébe tartozik, az ezen elkövető számára enyhébb büntető szabályozást alkalmazni, még akkor is, ha e szabályozás az e felülvizsgálati kérelem tárgyát képező bírósági határozat kihirdetését követően lépett hatályba.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege és adott esetben az összefoglalása](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Szabó Mónika ☎(+352) 4303 3047

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106

Kövesse a híreket!

¹ A 2006. március 15-i 561/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló, 1985. december 20-i [3821/85/EGK](#) tanácsi rendelet.

² Az 561/2006/EK rendeletnek a maximális napi és heti vezetési időre, a minimum szünetekre, valamint a napi és heti pihenőidőre vonatkozó minimumkövetelmények tekintetében és a 165/2014/EU rendeletnek a menetíró készülékkel történő helymeghatározás tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. július 15-i [\(EU\) 2020/1054](#) európai parlamenti és tanácsi rendelet.